

BEDRIJFSOVERDRACHT

Wanneer is een overdracht van een onderneming vrijgesteld van btw?

Onder bepaalde voorwaarden is de overdracht van een onderneming vrijgesteld van btw. Maar aan welke voorwaarden moet er zijn voldaan om de vrijstelling te mogen toepassen en hoe werkt dit uit voor verschillende soorten overdracht van een onderneming?

Bedrijfsoverdracht Bij de overdracht van een onderneming of een deel van de onderneming moet altijd aandacht worden besteed aan de btw-gevolgen. Een onderneming kan worden overgedragen door de activa en passiva van een onderneming over te dragen, maar ook door middel van een juridische fusie of aandelenoverdracht kan een onderneming worden overgedragen.

Overgang van een gemeenschap van goederen

In de Wet op de omzetbelasting 1968 is een vrijstelling voor de overgang van een onderneming opgenomen ([ART. 37D WET OB 1968](#)). De overgang van een gemeenschap van goederen is volgens die bepaling voor de btw niet aan te merken als een levering of dienst, zodat er geen heffing van btw plaats kan vinden omdat er zich voor de btw geen prestatie voordoet. Van een gemeenschap van goederen is alleen sprake als een gehele onderneming of een deel daarvan wordt overgedragen. Een vereiste voor toepassing van deze vrijstelling is dat de overnemer de overgenomen gemeenschap van goederen als ondernemer voortzet.

Algemeenschap van goederen Voorwaarde voor toepassing van art. 37d Wet OB is dat het gaat om een gemeenschap van goederen. Hiervan is sprake als een hele onderneming of een autonoom bedrijfsdeel met lichamelijke en onlichamelijke zaken waarmee een autonome economische activiteit kan worden uitgeoefend, wordt overgedragen. Van belang is dat met de overgedragen zaken zelfstandig een economische activiteit kan worden voortgezet. Zo is de verkoop van een voorraad goederen of een enkele machine geen overdracht van een gemeenschap van goederen. Er is wel sprake van een overdracht van een gemeenschap van goederen wanneer niet alleen de voorraad wordt overgedragen, maar ook andere goederen zoals bedrijfsinrichting, eventueel een klantenbestand en het bedrijfspand zodat een economische activiteit kan worden voortgezet.

Voortzettingseis De overdracht van een onderneming is geen prestatie voor de btw onder de voorwaarde dat de overnemer de onderneming voortzet. De koper hoeft de overgenomen onderneming niet op

dezelfde wijze als de overdrager voort te zetten, maar moet wel de bedoeling hebben om de onderneming te blijven exploiteren. Als de koper het doel heeft om de overgenomen bedrijfsactiviteit gelijk na de overname te beëindigen en voorraden te verkopen, dan wordt niet aan het voortzettingseis voldaan en kan de vrijstelling van art. 37d Wet OB niet worden toegepast.

Indeplaatstreding Degene die de onderneming overneemt, treedt voor de berekening van de verschuldigde btw in de plaats van de overdrager. Dit betekent dat nog lopende herzieningstermijnen op in de overdracht begrepen onroerende zaken overgaan op de overnemer.

Activa-passivatransactie

Bij een activa-passivatransactie worden activa en passiva overgedragen. Gedacht kan worden aan de overdracht van voorraden, inventaris, contracten, de handelsnaam en crediteuren. Bij een activa-passivatransactie kan art. 37d Wet OB worden toegepast als de koper met de overgedragen zaken een zelfstandige onderneming kan uitoefenen en de koper de intentie heeft om de onderneming voort te zetten. In dat geval is er geen btw verschuldigd bij de overdracht van de activa en passiva. Als de koper gelijk na de overname de overgenomen activa en passiva gaat verkopen, dan is art. 37d Wet OB niet van toepassing en is er alsnog btw verschuldigd over de overdracht.

Juridische fusie

Bij een juridische fusie gaat het gehele vermogen van een rechtspersoon of ondernemer onder algemene titel over op de verkrijgende rechtspersoon. De staatssecretaris van Financiën heeft in het verleden altijd gesteld dat art. 37d Wet OB van toepassing is bij een juridische fusie. Ook wordt door verschillende auteurs in de literatuur gesteld dat zich bij een juridische fusie in geen geval een levering of dienst onder bezwarende titel voordoet, zodat ook geen btw zou kunnen worden geheven als art. 37d Wet OB niet van toepassing is.

Onduidelijkheid Toch kan er onduidelijkheid over de heffing van btw ontstaan in de situatie waarbij bedrijfsmiddelen die worden gebruikt voor een economische